

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยว
จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
Development of Learning Management Model and the Lesson Consistent with the Learner's Way of
Life on Kanchanaburi Touristic Economic Route by Using the King Working Style for Basic School

กรณย์พล วิวรรณมงคล*

Karanphon Wiwanthamongkon

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี 71190
Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University, Kanchanaburi, 71190

*Corresponding author e-mail: karanphon2@gmail.com

ประภาช วิวรรณมงคล

Prapach Wiwanthamongkon

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ราชบุรี 70150
Faculty of Education, Muban Chombueng Rajabhat University Ratchaburi, 70150

เรวัตตะ กิจจานุลักษ์

Rawatta Kitjanuluk

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี 71190
Research and Development Institute, Kanchanaburi Rajabhat University, Kanchanaburi 71190
(Received: April 18, 2021; Revised: November 30, 2021; Accepted: December 1, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการและองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียน 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียน 4) สังเคราะห์ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนและขยายผลการวิจัยพบว่า 1) ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญและมีความต้องการให้ดำเนินการพัฒนารูปแบบและบทเรียนพัฒนาการจัดการเรียนรู้และองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ มี 4 องค์ประกอบคือ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตรและบทเรียน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพที่ระดับนัยสำคัญ .05 ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 กำหนดแนวทางการเรียนรู้ตามวิถีชีวิต ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิถีชีวิตโดยใช้หลักการทรงงาน ขั้นที่ 3 ค้นหาคำตอบโดยใช้หลักการทรงงาน ขั้นที่ 4 วิเคราะห์และกลั่นกรองข้อมูล ขั้นที่ 5 นำเสนอผลการเรียนรู้ 3) ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนมีดังนี้ 3.1) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูมีค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง 3.2) ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.3) ความสามารถวิเคราะห์การใช้วิถีชีวิตของผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง 3.4) ความตระหนักการใช้วิถีชีวิตของผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 4) ผลการสังเคราะห์หลังการใช้ได้ปรับกิจกรรมในบทเรียนให้เหมาะสมและนำไปขยายผลแก่โรงเรียนในพื้นที่แก่ครูและนักเรียนมีผลการใช้อยู่ในระดับปานกลางและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้, บทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียน, หลักการทรงงาน

Abstract

This research aims to: (1) identify the requirements and the factors of learning management and the lesson consistent with the learner's way of life on Kanchanaburi touristic economic route, (2) develop the learning management model and the lesson, (3) identify the implementation results of the learning management model and the lesson, and (4) synthesize the implementation results of the learning management model and the lesson, along with the extension of the results. The findings were: (1) all sectors recognized the importance and wanted to develop the model and the lesson learning management. There were 4 factors of

the learning management that consists of: (1) the teacher, (2) the learner, (3) the curriculum and the lesson, and (4) the learning activity. (2) the result of the development of the learning management model were effective at the significance level of 0.05 which consist of 5 steps: (1) define the way of learning according to the way of life, (2) analyze the way of life by using the King working style, (3) find the answers by using the King working style, (4) analyze and refine the data, and (5) present the learning results. (3) The results of using the learning management model and the lesson were as follows: (3.1) the overall average of teachers' learning management ability categorized by the classes was at moderate level, (3.2) learners' learning outcomes of Prathomsuksa 1 to Matthayomsuksa 3 learners, the post - test was higher than the pre - test, with the significance level at 0.05, (3.3) the average of the ability to analyze of the learner's way of life was at moderate level, and (3.4) the average of the awareness of the learner's way of life was at moderate level. (4) the synthesis after using the learning management model, the lesson activities were optimized, and expanded to teachers and students in local schools. The results of using were moderate and effective at the significance level of 0.05.

Keywords: Learning management model, Lesson consistent with the learner's way of life, King working style

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศยังคงมีประเด็นความท้าทายการพัฒนาในหลายมิติทั้งในมิติเศรษฐกิจการศึกษาและการพัฒนาภาคการเกษตรรวมถึงสมรรถนะแรงงานที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ การพัฒนาประเทศให้มีคุณภาพและการบริการในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะยังคงมีช่องว่างในการพัฒนา มิติสิ่งแวดล้อมการฟื้นฟูและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังคงเป็นประเด็นสำคัญเช่นกันสำหรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การที่จะสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้หรือสังคมฐานความรู้ นั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สังคมจะต้องสร้างลักษณะนิสัยรักการเรียนรู้ ผู้คนในสังคมต้องตระหนักว่า การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ในสถานศึกษาเป็นเพียงช่วงเวลาช่วงหนึ่งของชีวิตเท่านั้น ความรู้ที่ได้จากสถานศึกษาไม่ใช่องค์ความรู้ที่ให้คำตอบหรือให้ความกระจ่างกับชีวิตได้ทั้งหมดเพื่อสร้างศักยภาพในการดำเนินชีวิตเรายังจะต้องเรียนรู้สิ่งต่างๆ อีกมากมายจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ รอบตัวเรา แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นจึงแหล่งเรียนรู้อีกแหล่งหนึ่งที่ไม่เพียงแต่จะสามารถปลูกฝังให้เราได้ซึมซับถึงมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมยังยึดโยงผู้คนในสังคมให้เปลี่ยนแปลงปรับตัวอย่างมีรากฐาน มีอัตลักษณ์แห่งชาติพันธุ์ของตนด้วยแหล่ง

เรียนรู้มิใช่เป็นเพียงสถานที่เก็บรวบรวมจัดหมวดหมู่และแสดงของเก่าอย่างที่เรามองเห็นอย่างผิวเผินและเข้าใจ หากแต่ยังมีบทบาทที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดความกระหายใฝ่รู้ ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนความคิดใหม่ๆ ในการพัฒนาวิทยาการและความรู้ที่หลากหลายสาขาภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเป็นชุมพลที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงสังคมที่เป็นอยู่สู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ในอาณาบริเวณเศรษฐกิจสู่ประชาคมอาเซียนและประกาศพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษจึงเป็นพื้นที่เป้าหมายที่ควรให้ความสำคัญและควรส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในพื้นที่อีกทั้งกระบวนการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างหลากหลาย โดยการใช้ฐานทางวัฒนธรรมและฐานจากภูมิปัญญามาผสมผสานพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้เกิดกระบวนการพัฒนาทางทักษะและการพัฒนานวัตกรรมจากแหล่งการเรียนรู้ หน่วยงานทุกภาคส่วนทั้งภาคการศึกษาควรมีการเตรียมตัวให้การต้อนรับสู่ประชาคมอาเซียนและการท่องเที่ยวและเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในพื้นที่ตามแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ของชุมชนและการพัฒนาครั้งนี้ได้เน้นการบูรณาการแหล่งการเรียนรู้ / เส้นทางทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรียนรู้มากยิ่งขึ้น นับได้ว่าเป็น

การส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี อีกทั้งแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เป็นเส้นทางที่สำคัญต่อการใช้ชีวิตของคนในจังหวัดกาญจนบุรีและหากมีการเรียนรู้เสริมสร้างให้เกิดความสมดุลจะเกิดผลลัพธ์ที่ได้จากการพัฒนาโดยมีนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเยาวชนตลอดระยะเวลา 2-5 ปีที่ผ่านมากระแสการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีได้มีกระแสตอบรับมาอย่างมากมายในการท่องเที่ยวในหลากหลายลักษณะ อาทิ การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวทางน้ำ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวทางศาสนา การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ การเตรียมเยาวชนในการรับรู้การเปลี่ยนแปลงจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะผู้เรียนควรรับรู้สภาพการเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อการปรับตัวในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงานเชิงพื้นที่และการประกอบอาชีพที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตในจังหวัดกาญจนบุรี ครูผู้สอนในสถานศึกษามีวิธีปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนอย่างไรที่เหมาะสมกับผู้เรียน ช่วยสร้างเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะชีวิตที่สอดคล้องและสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ข้อสำคัญคือการสร้างความตระหนักในตนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและการวิเคราะห์วิถีชีวิตเป็นเรื่องที่ทุกหน่วยงานต้องร่วมมือช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งการใช้ชีวิตให้แก่ผู้เรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏได้รับเครื่องหมายสัญลักษณ์เป็นเครื่องตรามหาวิทยาลัยที่ควรคำนึงในพระมหากรุณาธิคุณในฐานะนักการศึกษาควรนำหลักการของพระองค์ในการทรงงานถ่ายทอดผ่านบทเรียนและการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เท่าทันบนฐานเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเพราะหลักการทรงงานของพระองค์สามารถบูรณาการเข้ากับหลากหลายศาสตร์วิชาโดยเฉพาะศาสตร์ทักษะชีวิตในการพัฒนาครั้งนี้จึงเป็นการผสมผสานหลักศาสตร์ความรู้การทรงงานเป็นหลักในการพัฒนาผู้เรียนแล้วเรียงร้อยบูรณาการกับศาสตร์อื่นๆ ที่เหมาะสมเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีได้มีนโยบายจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นโดยมีพื้นที่การให้บริการการศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี โดยพัฒนาให้เกิดกระบวนการเรียนรู้โดยมีส่วนร่วมและเกิดความยั่งยืน ในพื้นที่การเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีใช้

อย่างยาวนานและเพื่อเยาวชนรุ่นหลังได้เรียนรู้กระบวนการพัฒนาและกลไกที่ทันยุคทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงในชุมชนท้องถิ่นจนถึงระบบการเปลี่ยนแปลงโลกจากความสำคัญของการพัฒนาทางการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษาเชิงพื้นที่และสภาพที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ของครูและการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนแก่เด็กและเยาวชนในจังหวัดกาญจนบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการ องค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. เพื่อสังเคราะห์ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขยายผล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นวิจัยและพัฒนาแบบมีส่วนร่วมผสมผสานวิธีเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 การวิจัย (Research) การศึกษาความต้องการองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี สอดคล้องกับขั้นตอนแนวทางการทรงงานตามรอยเบื้องพระยุคลบาท (SAPAE) ขั้นที่ 1 การสำรวจข้อมูลในบริบท (Survey) และขั้นที่ 2 การศึกษามาวิเคราะห์ (Analysis) โดยการดำเนินการเน้นการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อนำมาพัฒนาในลำดับต่อไปโดยศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกรอบการศึกษาจากหลายภาคส่วนเพื่อนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้บนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวดำเนินการลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยประสานกับสำนักงานเขตพื้นที่ที่โรงเรียนสังกัดและเข้าประสานกับทางโรงเรียนด้วยตนเองทางโทรศัพท์และส่งทางและผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาวิเคราะห์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ตอนที่ 2 การพัฒนา (Development) ขั้นนี้เป็นขั้นตอนที่นำผลจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 นำมาออกแบบพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีสอดคล้องกับขั้นตอนแนวทางการทรงงานตามรอยเบื้องพระยุคลบาท (SAPAE) ขั้นที่ 3 การวางแผน (Planning) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ปรับแก้รายละเอียดรูปแบบหลังได้รับคำชี้แนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและพัฒนาบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทเรียนละ 20 ชั่วโมง นำไปตรวจสอบหาคุณภาพความสอดคล้องบทเรียน จำนวน 17 ท่าน และนำบทเรียนไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในจังหวัดกาญจนบุรีที่ไม่ใช่ตัวอย่างจำนวน 20 โรงเรียน และให้ครูได้ศึกษาและสะท้อนผลความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และทดลองนำไปใช้และพัฒนาเครื่องมือประกอบศึกษาผลการใช้รูปแบบและบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 4 เครื่องมือ ดังนี้ 1) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู แบบรูบริก (Rubric score) 3 ระดับ 2) ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 20 ข้อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4- มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ 3) ความสามารถวิเคราะห์การใช้วิถีชีวิตแบบรูบริก 3 ระดับ 4) ความตระหนักการใช้วิถีชีวิตของผู้เรียน โดยครูที่ดำเนินจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นผู้ประเมินผลพฤติกรรมและสรุปคะแนนพฤติกรรมของนักเรียนรายบุคคลและนำเสนอคณะผู้วิจัยให้วิเคราะห์สรุปภาพรวมแบบรูบริก 3 ระดับ นำเสนอเครื่องมือทั้ง 4 ฉบับต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คนเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและนำไปทดลองใช้กับครูและนักเรียนจำนวน 20 โรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนตัวอย่าง โดยกระจายตามชั้นเรียนและความสมัครใจจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- มัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อหาประสิทธิภาพเครื่องมือศึกษาผลลัพธ์การใช้รูปแบบและบทเรียน

ตอนที่ 3 การวิจัยการนำไปใช้ (Research) การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับแนวทางการทรงงานตามรอยเบื้องพระยุคลบาท (SAPAE) ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการ (Action) มีการดำเนินการดังนี้ดำเนินการประชุมวางแผนการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนฯ นำไปใช้เชิงพื้นที่ในจังหวัดกาญจนบุรี ติดต่อประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในนำรูปแบบและบทเรียนไปใช้ในชั้นเรียน ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูและผู้เกี่ยวข้อง และประชุมวางแผนติดตามผลการจัดการเรียนรู้จำนวน 1-2 ครั้ง ในรูปแบบออนไลน์และเชิงพื้นที่โดยความร่วมมือของส่วนงานศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรีและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สรุปผลการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้และการใช้บทเรียนฯ และจัดประชุมถอดบทเรียนร่วมกับศึกษานิเทศก์ที่เข้าร่วมกิจกรรมการดำเนินการในการติดตาม

ตอนที่ 4 การประเมินผล (Development) สังเคราะห์ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขยายผลสอดคล้องกับแนวทางการทรงงานตามรอย เบื้องพระยุคลบาท (SAPAE) ขั้นที่ 5 การประเมินผล (Evaluation) โดยประชุมวางแผนการสรุปบทเรียน การปรับปรุงและขยายผลและดำเนินการพัฒนาครูกลุ่ม ขยายผลเป็นระยะเวลา 2 วัน วางแผนดำเนินการติดตามผล การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้และการใช้ จำนวน 1-2 ครั้ง รูปแบบการนิเทศในชั้นเรียนและรูปแบบ ออนไลน์แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปผลการจัดการเรียนรู้ โดยนำเสนอผลให้ครูที่เข้าร่วมรับการพัฒนาดำเนินการเสนอผล การจัดการเรียนรู้ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ คู่มือการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและบทเรียน บทเรียนที่สอดคล้องกับ วิถีชีวิตของผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัด กาญจนบุรี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบประเมินความสามารถจัดการเรียนรู้ของครู แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน แบบประเมิน ความสามารถวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และแบบ ประเมินความตระหนักที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบ t-test แบบ dependent สถิติ ทดสอบค่าสหสัมพันธ์

ภาพประกอบ 1 กรอบการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี มีดังนี้

1.1 แนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพัฒนาการนิยมและแนวคิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทกาญจนบุรีโดยองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ แนวคิด กระบวนการ / รูปแบบ เงื่อนไข และสิ่งสนับสนุนความสำเร็จ

1.2 สาระบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตบนเส้นทางท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย กิจกรรมการบูรณาการวิถีชีวิตการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ เศรษฐกิจชายแดน แหล่งประวัติศาสตร์ สาระอาเซียนเน้นกาญจนบุรีและพม่าแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ชาติพันธุ์ (ไทย, มอญ, กะเหรี่ยง, พม่า, จีน, ลาว, ไทยทรงดำ, ขมุ, ฯลฯ) กระบวนการทางภูมิปัญญา (เพลงพื้นบ้าน, อาหาร, อาชีพ) การเรียนรู้บุคคลสำคัญและศาสนาในจังหวัดกาญจนบุรี วรรณคดีกับการดำเนินชีวิตในอดีตซึ่งทุกเรื่องราวผู้เรียนทุกระดับชั้นควรได้เรียนและเข้าใจในกระบวนการ

1.3 การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานกับการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตบนเส้นทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี ได้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชามิติหลักการทรงงาน จำนวน 23 หลักการทรงงาน มาบูรณาการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการสาระท้องถิ่นบนเส้นทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

1.4 องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตบนเส้นทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วยดังนี้ 1) องค์ประกอบด้านครูผู้สอน ประกอบด้วย 1.1) ออกแบบกิจกรรมสร้างสรรค์เหมาะสมกับผู้เรียน 1.2) เชื่อมโยงองค์ความรู้กับบริบทท้องถิ่นได้เหมาะสม 1.3) ประยุกต์องค์ความรู้สู่การนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน 1.4) เสนอแนะ แนะนำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ความสำเร็จ 2) องค์ประกอบด้านผู้เรียน 2.1) ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ 2.2) ประยุกต์ใช้ความรู้

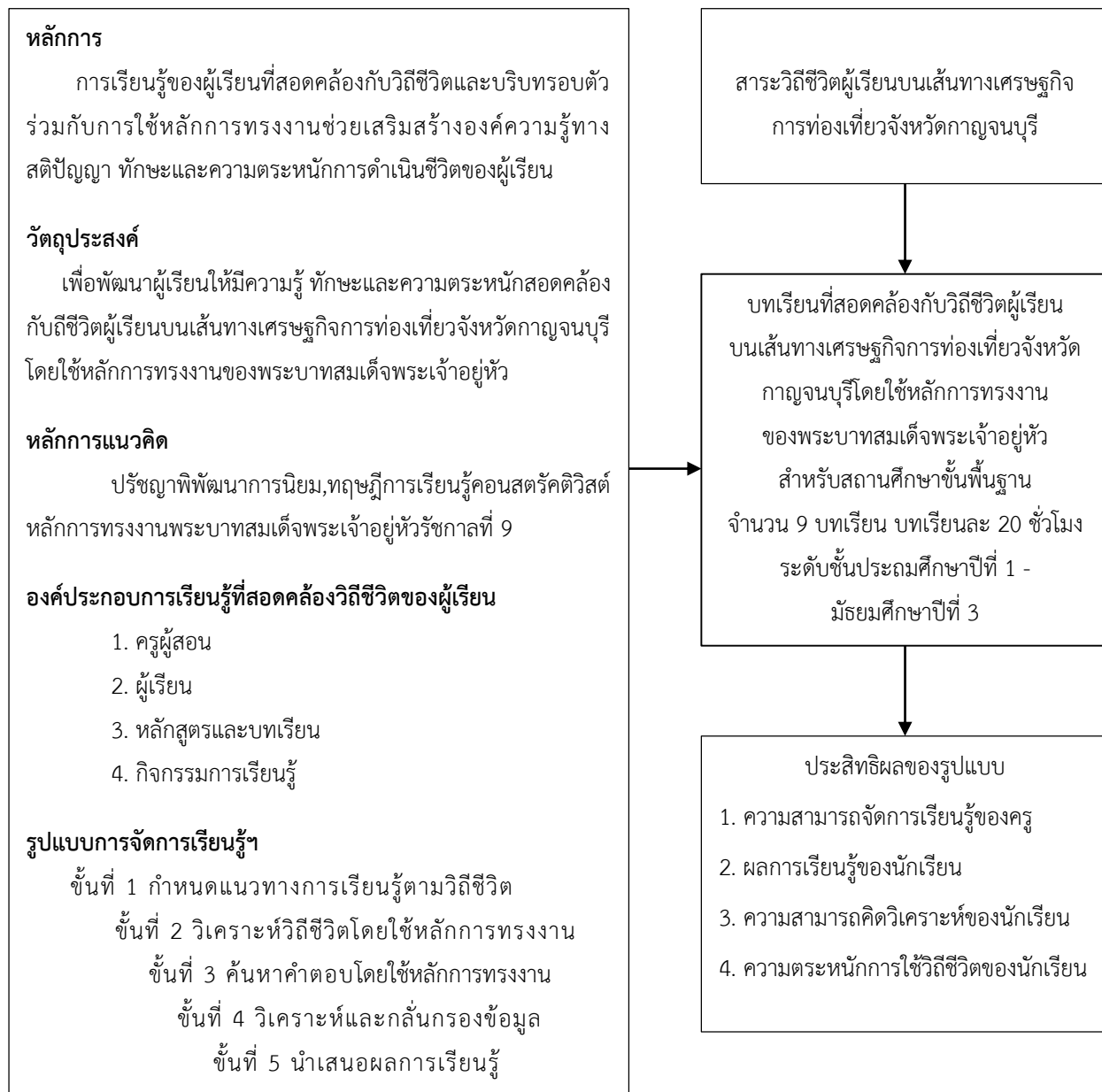
ในชีวิตประจำวัน 2.3) มีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ 2.4) มีความตระหนักการใช้ชีวิต 3) องค์ประกอบด้านหลักสูตรและบทเรียน 3.1) มีองค์ประกอบที่เหมาะสมกับหลักวิชาการ 3.2) สาระเนื้อหาเหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น 3.3) การจัดเนื้อหาเรียงลำดับตามลำดับประสบการณ์ 3.4) มีสาระการประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน 4) องค์ประกอบด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4.1) เหมาะสมกับผู้เรียน 4.2) ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงกับเนื้อหาวิชา 4.3) ฝึกการลงมือปฏิบัติงานอย่างหลากหลาย 4.4) ฝึกการทำงานเป็นระบบ/กลุ่ม 4.6) วัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 กำหนดแนวทางการเรียนรู้ตามวิถีชีวิต ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิถีชีวิตโดยใช้หลักการทรงงาน ขั้นที่ 3 ค้นหาคำตอบโดยใช้หลักการทรงงาน ขั้นที่ 4 วิเคราะห์และกลั่นกรองข้อมูลขั้นที่ 5 นำเสนอผลการเรียนรู้และได้ผ่านการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, $S.D. = 0.51$)

2.2 บทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในบทเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นเรียนละ 20 ชั่วโมง โดยบทเรียนเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้และบทเรียนได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญโดยภาพรวมทุกบทเรียนฯชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, $S.D. = 0.56$) และเมื่อนำบทเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 480 คนพบว่ามีประสิทธิภาพทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

**รูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยว
จังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน

3. ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และบทเรียน
ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการ
ท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาครูโดยการประชุมปฏิบัติการ
สร้างความรู้และความเข้าใจในกระบวนการ วิธีการจัดการ

เรียนรู้และการนำบทเรียนไปใช้ในชั้นเรียนกับครูจำนวน
37 คน นักเรียนจำนวน 1,550 คนได้ทำการนิเทศติดตามผล
การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและแบบออนไลน์ได้ผล
การศึกษาดังนี้ 3.1) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของ
ครูจำแนกตามชั้นเรียน โดยภาพรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.37$, $SD = 0.48$) 3.2) ผลการเรียนรู้

ของนักเรียนจากบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนหลัง
เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3.3) ความสามารถวิเคราะห์การใช้วิถีชีวิตของผู้เรียน
จำแนกรายชั้นเรียนและจำแนกตัวบ่งชี้ ค่าคะแนนเฉลี่ยโดย
ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.90$, S.D. = 0.66)
3.4) ความตระหนักการใช้วิถีชีวิตของผู้เรียนจำแนกราย
ชั้นเรียนและจำแนกตัวบ่งชี้ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.84$, S.D. = 0.59)

4. ผลการสังเคราะห์ผลการใช้รูปแบบการจัดการ
เรียนรู้และบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทาง
เศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรง
งานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานและขยายผลได้ทำการปรับรายละเอียดคู่มือการ
จัดการเรียนรู้และสาระรายละเอียดบทเรียนและได้นำ
รูปแบบและบทเรียนไปขยายผลกับครูจำนวน 28 คนและ
นักเรียนจำนวน 1,255 คน ได้ผลจากการขยายผลดังนี้
4.1) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูจำแนกตาม
ชั้นเรียน โดยภาพรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 2.33$, S.D.= 0.45) 4.2) ผลการเรียนรู้ของนักเรียน
จากผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากบทเรียนที่สอดคล้องกับ
วิถีชีวิตผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 4.3) ความสามารถวิเคราะห์การใช้วิถีชีวิต
ของผู้เรียนกลุ่มขยายผล จำแนกรายชั้นเรียนและจำแนก
ตัวบ่งชี้ ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 1.95$, S.D.= 0.62) 4.4) ความตระหนักการใช้วิถีชีวิต
ของผู้เรียนฯ กลุ่มขยายผล จำแนกรายชั้นเรียน และจำแนก
ตัวบ่งชี้ ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 1.91$, S.D.= 0.55)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการ
เรียนรู้พบว่าองค์ประกอบย่อยทุกองค์ประกอบการจัดการ
เรียนรู้มีค่าการกระจายเฉลี่ยทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยข้อมูล
ระหว่าง 3.24 – 4.57 การวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยัน CFA
เพื่อยืนยันผลของการจัดกลุ่มการสร้างแบบจำลองเชิง

โครงสร้าง SEM ด้วยโปรแกรม AMOS ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะว่าคณะผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบของ
การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและดำเนินการตาม
กระบวนการวิจัยทางเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ช่วยให้
เกิดองค์ประกอบที่เหมาะสมต่อการนำไปใช้ในงานศึกษาวิจัย
 อีกทั้งกระบวนการดำเนินงานได้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมและ
ร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งครู ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ
อาจารย์มหาวิทยาลัยร่วมทำการสังเคราะห์ให้ความคิดเห็น
จากคนในพื้นที่แล้วนำมาสังเคราะห์จนเกิดองค์ประกอบ
สอดคล้องกับแนวคิดของ Anderson, 1997; Arends, 1998;
Joyce and Weil, 2009 วารสารองค์ประกอบของการเรียนรู้เป็น
การถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างเป็นระเบียบแบบแผนตาม
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีหรือความเชื่อต่างๆ ที่ได้รับการ
พิสูจน์แล้วว่ามีประสิทธิภาพซึ่งอาจจะใช้กระบวนการวิจัย
หรือลักษณะอื่นๆ และที่สำคัญสามารถให้ผู้เรียนที่ได้เรียน
เกิดการเรียนรู้และเกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายและแนวคิดของ
การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองที่สรุปว่าหลักการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ดังนี้ 1) การจัดกลุ่มละความสามารถกลุ่มเล็กๆ
3-4 คน ดำเนินการเรียนรู้ตามภารกิจ 2) สร้างโจทย์ท้าทาย
จากตัวอย่าง กรณีศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมืออภิปราย
ร่วมกัน 3) ร่วมวางแผนการพัฒนางานและลงมือปฏิบัติการ
เรียนรู้อย่างต่อเนื่องจนได้ผลสำเร็จ 4) กระตุ้นให้กำลังใจการ
ทำงานและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายการ
เรียนรู้ 5) ฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการสร้างโอกาส
ในการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้สอน
6) การใช้คำถามเพื่อการเรียนรู้ปฏิบัติงานกลุ่มและแนว
ทางการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย (Vygotsky, 1978)

2. ผลการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้และ
บทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจ
การท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
มีค่าเฉลี่ยคุณภาพระดับมากที่สุดและบทเรียนที่สอดคล้อง
กับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัด
กาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการ
ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในบทเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นเรียนละ 20

ชั่วโมง โดยบทเรียนเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้และบทเรียนได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมทุกบทเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยระดับมากและเมื่อนำรูปแบบและบทเรียนไปทดลองใช้ (Try out) กับครูจำนวน 32 คน และผู้เรียนจำนวน 480 คน มีประสิทธิภาพทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้มีการทบทวนวรรณกรรมและทำการสังเคราะห์กระบวนการผ่านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ฐานความเชื่อว่าสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา การใช้เหตุและผลที่นำไปประยุกต์สู่ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ภายใต้ความเชื่อที่ว่าผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ในชีวิตเป็นสำคัญ การเรียนรู้นี้เน้นประสบการณ์ในวิถีชีวิตประจำวันและแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism theory) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์และบริบทความสัมพันธ์ในสิ่งแวดล้อมเมื่อได้รับการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ทางปัญญา (Cognitive Constructivism) และการสร้างองค์ความรู้โดยกระบวนการทางสังคม (Social Constructivism) และการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นหลักคิดสู่การปฏิบัติงานต่างๆ ด้วยหลักสำคัญ 23 หลักที่ผู้นำไปใช้สามารถเลือกประยุกต์ได้เหมาะสมในการปฏิบัติงานและกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับบริบทที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ(กรณียพล วิวรรณมงคล,2564) อีกทั้งได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของกระบวนการ และบทเรียนที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ผ่านการสอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยมประสบการณ์ในชีวิตเป็นสำคัญ การเรียนรู้นี้เน้นประสบการณ์ในวิถีชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการต่างๆ ทางสังคม ศีลธรรม อาชีพ สุนทรียภาพและในทางปัญญาพร้อมๆ กัน และแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง กระบวนการเรียนรู้เกิดจากการสะสมของข้อมูลบรรทัดฐานทางวัฒนธรรม การสร้างความหมายและความสัมพันธ์ของข้อมูล

และการดึงข้อมูลออกมาใช้ในการกระทำและการแก้ปัญหาต่างๆ การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาของมนุษย์ มีหลักการปรัชญามีหลักสำคัญดังนี้ 1) การจัดกิจกรรมเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน 2) การเรียนรู้เน้นกระบวนการคิดและการนำเสนอผลการเรียนรู้ 3) การแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องเป้าหมายการเรียนรู้ 4) การให้ผู้เรียนลงมือสร้างสิ่งของหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามกระบวนการการเรียนรู้ได้ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและเรียนรู้บริบทสิ่งแวดล้อมเชื่อมโยงความรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ 5) การเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการคิดวิเคราะห์พิจารณาสาเหตุตามกระบวนการเรียนรู้ 6) การจัดกิจกรรมเน้นความร่วมมือเน้นสัมพันธ์ทางสังคมโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิธีการหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมโดยการเรียนรู้ที่มาจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บูรณาการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและได้เรียนรู้เป็นแนวทางสู่การพัฒนา ตามแนวทางการเรียนรู้โดยผู้สอนเป็นผู้ให้ความดูแลช่วยเหลือและเสนอแนะให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมาย (Vygotsky,1978: จันทรเพ็ญ สุวรรณคร, 2559, สุเทพ อ่วมเจริญ, 2557,ปพนวจน์ ลักสภัญญ์โชค, 2559)

3. ผลการศึกษาบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี พบว่าคุณภาพของบทเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1- มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมทุกบทเรียนฯชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยระดับมาก และเมื่อนำบทเรียนไปทดลองใช้กับผู้เรียน พบว่า มีประสิทธิภาพทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบทเรียนโดยได้มาจากการคัดเลือกจากสำนักงานเขตพื้นที่และผู้วิจัยดำเนินการเชิญด้วยตนเองทำให้เกิดนวัตกรรมบทเรียนสอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียนบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้ทำการศึกษาเอกสารและวิเคราะห์แนวทางได้ตามบริบทของพื้นที่ ตามลักษณะการจัดบทเรียนเน้นการบูรณาการ สาระข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานจังหวัดกาญจนบุรี สาระเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของในหลวง

รัชกาลที่ 9 กับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในจังหวัดกาญจนบุรี ผ่านโครงการพระราชดำริ แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ข้อมูลพื้นฐานแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในจังหวัดกาญจนบุรี สาระอาเซียนกับจังหวัดกาญจนบุรี เศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ แหล่งเรียนรู้ตามแนวคิดของปรัชญาแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง เชื้อนและแหล่งน้ำธรรมชาติในจังหวัดกาญจนบุรี แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ สงครามมหาเอเชียบูรพา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาในจังหวัดกาญจนบุรีและชาติพันธุ์ในจังหวัดกาญจนบุรี การจัดบทเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้มุ่งเน้นการออกแบบในเรื่องความรู้พื้นฐานของศาสตร์พระราชและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีที่เป็นเนื้อหาง่ายและเรียบเรียงผ่านพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสาระพื้นฐานในท้องถิ่นในจังหวัดกาญจนบุรี สอดคล้องกับแนวคิดของ Dick & Carey (1985); Gagne and Wager (1992) มีแนวคิดว่าการออกแบบสาระความรู้และวิธีการเชิงผลิตภัณฑ์ของการเรียนรู้ ตามแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้จะถูกคาดหวังว่า ผู้เรียนจะประยุกต์นำความรู้ไปใช้ได้หลักจากเรียนบทเรียนหนึ่งแล้ว และมองว่าเป็นวิธีการเชิงความรู้และวิธีการเชิงผลิตภัณฑ์ (Product approach) จะสามารถให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาบทเรียนยังได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของเพ็ญศรี ฉิรินัง (2558) ที่สรุปไว้ว่าแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรีมี 7 แนวทางดังนี้ 2.1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยปรับปรุงสภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพรวมถึงที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของฝากที่ระลึก และจัดทำป้ายบอกสถานที่ต่างๆ ให้ชัดเจน 2.2) อนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและประเพณีให้คงสภาพเดิม รวมถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่มือ หรือประเพณีประจำท้องถิ่น อาทิ งานสะพานข้ามแม่น้ำแคว งานศาลหลักเมือง เป็นต้น 2.3) เผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยเผยแพร่ความรู้และเน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่เยาวชนในท้องถิ่นจัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยให้มีความรู้เกี่ยวกับการ

อนุรักษ์พร้อมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว 2.4) แบ่งพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ชัดเจน และจัดระบบในการเดินทางเพื่อควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับพื้นที่ 2.5) ส่งเสริมการผลผลิตสินค้าในชุมชนให้มีคุณภาพเพื่อจัดจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว 2.6) จัดเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงทั้งภายในจังหวัดและภายนอกจังหวัด 2.7) กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวต่อเนื่องจากแผนเดิมสู่แผนใหม่ทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

4. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู โดยภาพรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลางทั้งในชั้น การทดลองใช้และชั้นการนำไปขยายผลทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินการของคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาบทเรียนในลักษณะบทเรียนสำเร็จรูปที่จัดเรียงเนื้อหาและจัดกิจกรรมให้กับครูได้เป็นที่เรียบร้อยแล้วการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูนำบทเรียนที่พัฒนาไปจัดกิจกรรมในช่วยรายวิชากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชมรมและกิจกรรมรายวิชาเพิ่มเติมการให้ความสำคัญโดยธรรมชาติของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนจะจัดกิจกรรมในรายวิชาพื้นฐานที่เน้นเนื้อหาสาระวิชาเป็นฐานตามบทเรียนหรือตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ และมีการติดตามทดสอบจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอ การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้ ถึงแม้ว่าทางโรงเรียนจะมุ่งเน้นและให้ความสำคัญอย่างไร ทุกส่วนจะมุ่งเน้นเนื้อหาสาระวิชามากกว่ารายวิชากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรมรายวิชาเพิ่มเติม ถึงแม้ว่าทางโรงเรียนจะมุ่งเน้นอย่างไรก็ตาม ครูผู้สอนจำนวนมากเน้นแต่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยังไม่ส่งเสริมการคิดตามศาสตร์พระราช ผู้สอนจะต้องมีการเตรียมการสอนและทำความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นถึงแม้การรณรงค์ประกาศส่งเสริมให้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ศาสตร์พระราช สิ่งที่สำคัญคือความเข้าใจในศาสตร์หลักการทำงานในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเข้าถึงในศาสตร์พระราชในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการพัฒนาผู้เรียนหรืองานด้วยศาสตร์พระราชให้มีทักษะกระบวนการตามเป้าหมายของบทเรียน จากการนิเทศติดตาม มีครูจำนวนมากสามารถจัดกิจกรรมตามบทเรียนการจัดการ

เรียนรู้ตามขั้นตอนที่พัฒนาไว้แต่หากต้องออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่สามารถออกแบบกิจกรรมได้ต้องอาศัยการฝึกฝนอีกหลายครั้งอาจจะพัฒนาและสร้างสรรค์กิจกรรมและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยความเข้าใจมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2539: อชรา เิบสุขศิริ, 2556: ศิริชัย กาญจนวาสี, 2558) ได้สรุปองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญไว้ดังนี้ กล่าวว่า ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ เชี่ยวชาญและมีความเฉพาะในเนื้อหา บูรณาการการเรียนรู้สู่การประยุกต์นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสม การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้เน้นประสบการณ์ตรง การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและมีผลการวิจัยของพรชัย หนูแก้วและศุภลักษณ์ สัตย์พิศพราย (2561) การใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ในท้องถิ่นสำหรับครู เพื่อพัฒนาผู้เรียนในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า 1) ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นก่อนทดลองและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันทางนัยสำคัญทางสถิติ .05 2) ความสามารถในการออกแบบนวัตกรรมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูมีโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

5. ผลการใช้บทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 –ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบทเรียนที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการศึกษาวเคราะห์จากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำมาผสมผสานและเรียงเรียงจะบทเรียนเหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งที่สำคัญในบทเรียนได้เรียงเรียงสาระความรู้ภูมิปัญญาอันเป็นสาระที่สำคัญบนเส้นทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรี แต่ละบทเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การจัดบทเรียนได้มีกิจกรรมที่หลากหลายที่ให้ผู้เรียนได้คิดและมีกิจกรรมที่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่กันและกันในระหว่างการจัดกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมเป็นไปด้วยกระบวนการของหลักการทรงงานที่ได้เลือกสรรไว้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและระดับชั้นของผู้เรียน การดำเนินการในบทเรียนเป็นเรื่องใหม่สำหรับนักเรียนทำให้นักเรียนสนใจมากกว่าที่เคยเรียนมา

สิ่งที่ปรากฏสำคัญคือผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวที่ใกล้ตัวและ ผู้เรียนสนใจและร่วมนำเสนอสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้มาจาก ผู้ปกครองหรือประสบการณ์เดิมที่เคยประสบมาแก่เพื่อนๆ ในชั้นเรียน ด้วยความมั่นใจแสดงถึงทักษะชีวิตของผู้เรียน ที่เหมาะสมกับการพัฒนาตนเองบนเส้นทางเศรษฐกิจการ ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีของตนเองได้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ และตอบสนองบทเรียนตั้งแต่บทเรียนจนบทเรียนสุดท้าย ในแต่ละชั้นเรียน การนำหลักการทรงงานมาบูรณาการ ในการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติงานในชั้นเรียน และการลงมือปฏิบัติในชั้นเรียนเพื่อให้การเรียนรู้นั้นได้ตาม เป้าหมายและเป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ พยายามนำหลักการทรงงานมาฝึกใช้ในการทำงานและระลึก ถึงเสมอว่าใช้หลักการได้บ้างพฤติกรรมเหล่านี้จะเกิดขึ้นใน ระดับประถมศึกษาตอนปลายและชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาบทเรียนของ Dick & Carey (1985) และ Gagne & Wager (1992) ที่นำเสนอแนวคิดไว้ ว่าการออกแบบบทเรียนการจัดการเรียนการสอนเป็นการ ออกแบบสาระความรู้และวิธีการเชิงผลิตภัณฑ์ของการ เรียนรู้ ตามแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้อาจถูกคาดหวังว่า ผู้เรียนจะประยุกต์นำความรู้ไปใช้ได้หลังจากเรียนบทเรียน หนึ่งแล้ว และมองว่าเป็นวิธีการเชิงความรู้และวิธีการเชิง ผลิตภัณฑ์จะสามารถให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเป็นการจัดทรัพยากรและวิธีการใช้ในการส่งเสริมการ เรียนรู้ระบบการเรียนการสอนมีรูปแบบเฉพาะที่หลากหลาย และเกิดขึ้นในหลายสถาบัน ซึ่งงานนักออกแบบการเรียนรู้ เป็นการนำจุดประสงค์ไปวางแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการเชิงระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย

6. ความสามารถวิเคราะห์การใช้วิถีชีวิตของผู้เรียน จำแนกรายชั้นเรียนและจำแนกตัวบ่งชี้ ค่าคะแนนเฉลี่ยโดย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ช่วยเสริมสร้าง ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนได้รับเป็นการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการคิด การทำงานอย่างเป็นกระบวนการซึ่งในกิจกรรมบทเรียน ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้เน้นการวิเคราะห์การใช้วิถีชีวิต ตามหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ที่ได้บูรณาการให้บทเรียนการเรียนรู้ไว้แล้วและได้มีการปรับรายละเอียดการจัดกิจกรรมไว้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนและให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติฝึกซ้ำทวนอยู่เสมอๆ การลงมือปฏิบัติงานยังผ่านการระดมสมองผ่านการคิดออกแบบและการคิดวิเคราะห์จำแนกแยกแยะสิ่งใดมาก่อน สิ่งใดมาหลังเป็นกระบวนการและกลไกที่สำคัญในการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการดำรงชีวิตบนเส้นทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวในบริบทของตนเอง การวิเคราะห์เป็นเรื่องที่โรงเรียนได้พยายามฝึกฝนอยู่เสมอ แต่การวิเคราะห์การปฏิบัติงานโดยใช้หลักการทรงงานผู้เรียนอาจยังไม่ชำนาญจากการเรียนรู้ในระยะเวลาอันจำกัดและประกอบกับรายวิชาอื่นไม่ได้เน้นย้ำการคิดวิเคราะห์แบบบูรณาการคิดด้วยหลักการทรงงานจึงทำให้ผลการประเมินจากการเรียนรู้ในทุกๆ กลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามคณะผู้วิจัยได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้รูปแบบและบทเรียนที่ได้พัฒนาขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุดในการนำไปปรับใช้กับโรงเรียนพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีอื่นๆ ที่สนใจ และนำไปใช้เพื่อการสนองนโยบายรัฐบาลในส่วนของการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนด้วยศาสตร์พระราชา ผลการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ที่เกิดขึ้นจากการอภิปรายครั้งนี้สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของพรชัย หนูแก้ว และศุภลักษณ์ สัตย์เพริศพราย (2561) การใช้กระบวนการวิจัยพัฒนาพฤติกรรมทักษะชีวิตของนักเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้การประเมินก่อนทดลองและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันทางนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผู้เรียนจะมีทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบติดตัวไปเมื่อได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและได้รับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเช่นกัน และผลการวิจัยของสาโรจน์ เผ่าวงศากุล (2560) ที่ได้กล่าวว่าผู้เรียนทักษะการคิดเมื่อได้เรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นของตนเองและผู้สอนเสริมหลักทางวิชาการผสมผสานการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและผู้เรียนจะเกิดกระบวนการทางปัญญาสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

7. ความตระหนักการใช้วิถีชีวิตของผู้เรียนจำแนกรายชั้นเรียนและจำแนกตัวบ่งชี้มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเรียนรู้

จากผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดสู่ความตระหนักในตนเองซึ่งเป็นความรู้สึที่ผู้เรียนได้พยายามเรียนรู้และฝึกฝนจนเกิดองค์ความรู้เมื่อความรู้ได้ฝึกฝนอย่างต่อเนื่องในบทเรียนที่ได้พัฒนาขึ้นช่วยให้ผู้เรียนมีความตระหนักคิดจากการปฏิบัติ ซึ่งความตระหนักการเรียนรู้เป็นกระบวนการภายในที่ผู้เรียนได้แสดงออกมาในระหว่างการเรียนรู้ในลักษณะทางกายภาพในการนำเสนอแนวคิด การพัฒนาผลงานเป็นต้น และการดำเนินการยังสามารถสะท้อนผลการดำเนินการและผลลัพธ์จากการพัฒนาตามตัวบ่งชี้ที่ได้ทำการสังเคราะห์ขึ้นซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงพฤติกรรมจากภายในสู่ภายนอกที่สามารถวัดพฤติกรรมอย่างง่ายได้ อาทิ ฟังและปฏิบัติกรอย่างเป็นขั้นตอน นำเสนอเล่าเรื่องอย่างเป็นธรรมชาติด้วยความเข้าใจ การสะท้อนผลการเรียนรู้ด้วยภาษาที่สื่อความหมายเข้าใจ ยกตัวอย่างเหตุการณ์ด้วยความสอดคล้องและตรงประเด็นด้วยความเข้าใจ บอกแนวทางการปรับไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทุกตัวบ่งชี้เป็นพฤติกรรมที่ผู้สอนสามารถสังเกตและทำการประเมินการแสดงผลการการเรียนรู้ได้และรายงานผลการพัฒนาได้ตามกระบวนการแต่ผลการประเมินมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางอาจเป็นด้วยระยะเวลาตามบทเรียนที่มีระยะสั้นเพียง 20 ชั่วโมง การเกิดความตระหนักที่เกิดความรู้สึกจากภายในสู่ภายนอกยังไม่เกิดผลที่สูงขึ้นเท่าที่ควรถึงแม้มีการปรับกิจกรรมแล้วก็ตามแต่คณะผู้วิจัยได้ทำการเปลี่ยนกลุ่มการศึกษาวิจัยและผลการประเมินจากครูผู้สอนยังมีค่าเฉลี่ยการประเมินในระดับปานกลางเช่นเดิมซึ่งอาจมีปัจจัยในเรื่องของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมซึ่งอาจจะต้องจัดกิจกรรมเพิ่มและต่อเนื่องให้กับผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมพัฒนาการด้านความตระหนักสูงขึ้นตามลำดับก็เป็นไปได้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรชัย หนูแก้วและศุภลักษณ์ สัตย์เพริศพราย (2561) การใช้กระบวนการวิจัยมีพฤติกรรมทักษะชีวิตของนักเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้หลังการทดลองนักเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และพบว่าความตระหนักผู้เรียนต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนาและศึกษาพฤติกรรมอย่างต่อเนื่องโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นสม่ำเสมอจนเกิดพฤติกรรมเคยชินและจนเป็นพฤติกรรมถาวร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำบทเรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ผู้นำไปใช้ต้องทำความเข้าใจกับวิถีชีวิตบนเส้นทางเศรษฐกิจของจังหวัดที่จะนำไปประยุกต์ใช้ เนื่องจากมีสภาพบริบทที่แตกต่างกับตามภูมิศาสตร์และลักษณะทางกายภาพ
2. การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสอดคล้องกับวิถีชีวิตบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี หลักสำคัญคือการบูรณาการศาสตร์ด้วยกัน 2 ส่วนคือศาสตร์สาระท้องถิ่น ศาสตร์หลักการทรงงาน การนำไปใช้ผู้นำไปใช้จะต้องพิจารณาความเหมาะสมการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย
3. การเลือกสาระท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับสอดคล้องกับวิถีชีวิตบนเส้นทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี เป็นสาระที่ใกล้ตัวนักเรียนหรือเอกลักษณ์ที่โดดเด่นในแต่ละจังหวัดเพื่อนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และการปรับตัวในการใช้ชีวิตในพื้นที่ของตนเอง
4. การใช้ศาสตร์หลักการทรงงาน ผู้นำมาใช้ต้องมีความเข้าใจเป็นสำคัญว่า เป็นศาสตร์ด้านกระบวนการคิดสู่การปฏิบัติ ผู้ที่จะนำไปใช้จะต้องเลือกหลักการทรงงาน

เอกสารอ้างอิง

- กรณีย์พล วิวรรณมงคล,(2564).การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาเครือข่ายส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของโรงเรียนพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี. *Philosophy of Education Journal*, 58(1), 4423-4428.
- จันทร์เพ็ญ สุวรรณคร. (2559). กระบวนทัศน์การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการใช้ทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 8(2), 176-191.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2539). *องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน*. เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการสอน หน่วยที่ 9-15. นครบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปพนวจน์ ภูมิปัญญาโชติ. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมโนทัศน์และกระบวนการทางคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 8(2), 205-218.
- พรชัย หนูแก้ว และศุภลักษณ์ สัตย์เพ็ชรพราย. (2561). *การใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นสำหรับครูเพื่อพัฒนาผู้เรียนในจังหวัดกาญจนบุรี*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- เพ็ญศรี ฉิรินัง. (2558). แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์นมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 1(1), 1-14.
- ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. (2558). *ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียนจะช่วยฝึกให้ผู้เรียนได้คิดอย่างเป็นกระบวนการ

5. การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆผู้นำไปใช้ต้องพิจารณาให้กระบวนการศาสตร์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและการจัดการเรียนรู้ด้วยการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชากับพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี
2. ควรมีการศึกษาลักษณะการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักการทรงงานจำแนกรายกลุ่ม สาระการเรียนรู้
3. ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมการคิดเชิงออกแบบและการพัฒนาโครงการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. ควรมีการศึกษาด้านการพัฒนาเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักการทรงงานและแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
5. ควรมีการศึกษาระบบเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักการทรงงานและแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

- สาโรจน์ เฝ่าวงศากุล. (2560). การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ตามแนวสะเต็มศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียนกรณีศึกษา โรงเรียนบ้านหาดจิว อำเภอยะโฮรี จังหวัดกาญจนบุรี. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟิค.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). *การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. นครปฐม: ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัครา เอิบสุขสิริ. (2556). *จิตวิทยาสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: บริษัท วี พริน (1991) จำกัด.
- Anderson T. P., (1997). *Using Model of Instruction*. Englewood Cliffs, NJ: Education Technology Publications.
- Arends. (1998). *Learning to Teach* (4thed.). Singapore: The McGraw-Hill.
- Dick, W. & Carey, L. M. (1985). *The Systematic Design of Instruction*. New York: HarperCollins.
- Gagne, R. M., Briggs, L. J., & Wager, W. W. (1992). *Principles of Instructional Design* (4thed.). Orlando: Harcourt Brace Jovanovich.
- Joyce, B., M. Weil and E. (2009). *Model of Teaching* (8thed.). London: Ally and Bacon.
- Vygotsky, L.S., (1978). *Mind in Social: The Development of Higher Psychological Process*. Cambridge, MA: Harvard University Press.